

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Analysis Methodica Ivris Pontificii

Venator, Daniel

[S.l.], 1579

VD16 V 541

Reverendissimo In Christo Præsvli Ac Domino, D. Danieli, Sanctae
Mogvntinae Sedis Archiepiscopo, sacri Romani Imperij per Germaniam
Archicancellario, Principi Electori, Domino suo clementissimo:

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63204)

REVERENDIS-
SIMO IN CHRISTO PRÆ-
SVLI AC DOMINO, D. DA-
NIELI, SANCTAE MOGVNTINAE
Sedis Archiepiscopo, sacri Romani Im-
perij per Germaniam Archicancellario,
Principi Electori, Domino suo
clementissimo: Nec
non

Reuerendis, Generosis, Nobilibus, ac
Magnificis Dominis, D. metropolit. Ecclesie Mo-
gunt. Prælati, & Canonicis Capitulo-
ribus, Dominis suis, debita
obseruantia colen-
dis.

PLATO, QVEM DIVINVM
appellarunt, Reuerendissime Præsul, ac
Princeps et Elector illustrissime, Patres-
que Reuerendi, Viri amplissimi, humanis
animum ex mente diuina decerptum,
cum alio nullo, nisi cum Deo (si hoc fas est dictu) compa-
rari posse, qui si excultus, & eius acies ita curata est, vt
ne cacetur erroribus, fieri perfectam mentem, id est, ab-
solutam, & cum virtute conuenientem rationem, existi-
mauit. Cauendum igitur summa industria, ne animus
rebus se indignis, quibus eius nobilitas, excellentia, diui-
nitas cõtaminari violariq; possit, applicetur, rebusq; per-
perans

E P I S T O L A

peram intellectus locus detur erroribus, in quos natura hominis propensa est, & ob rerum varietatem, obscuritatem, perplexitatemq; facile labitur. Quae sane vitabuntur, cum: si res excellentissima, quibus contemplandis, intelligendisq; animus oblectatur, deligantur, ingenij enim humani, naturale quoddam pabulum est, consideratio, contemplatioq; rerum praestantissimarum, quae honestatem, mirandiamq; suauitatem vitae afferunt tum: si certo iustoq; ordine & compendiarium via, reiecta confusione, explicata perplexitate, & declarata obscuritate proponantur. Siquidem Intellectus, cum non multiplicis & varij obiecti simul capax, sed speciosa similitudine rerum ordinata quadam serie foris oblata, vt alatur, iuxta Aristotelis approbatam sententiam, necessarium sit: Nihil est: quod in disciplinis percipiendis captui humano conuenientius sit, maiusq; afferat subsidium quam si plana & methodica ratione omnia, quibus ipsa disciplina continetur tradantur. Hac enim traditione ratio intelligens quasi conuenienti nutrimento refocillatur, alitur, delectatur, confirmatur: & omnia quasi certis distinctisq; locis comprehensa benignius apprehendit. Quae tradendi ratio, quantopere in disciplina legum, sine quibus (vt ait Cic.) nec domus vlla, nec ciuitas, nec gens, nec hominum vniuersum genus stare, nec ipse mundus potest, satis superq; testatur Imperator Iustinianus tit. C. de iure veteri enucleando, et Franciscus Duarenus, Marthaeus Grimaldus, Claudius Cantarucula, alijq; viri celeberrimi, qui integra volumina de ratione legalis studij publice diuulgauerunt. Vt igitur nitor legum: non tantum, repurgata omni obscuritatis confusioneq; face conseruetur, verum
etiam

N V N C V P A T O R I A .

etiam clarius splendeat, sanctitasq; eluceat, & maiori auiditate cupida legum iuuentus civilem sapientiam, (que ab Vlp. sanctissima res dicitur) complectatur, quã plurimi Iuris interpretes fuerunt: qui methodica planè & utili tractatione, confuse iure civili traditas leges explanarunt, pauciores iuris Pontificij methodici existerunt Commentatores. quamuis maior confusio rerum, quarum præstantia planam tractandi rationem flagitat, cuilibet legenti sese offerat. Hinc euenit, vt adolescentes iuris studio addicti, ob Canonum perplexitatem, obscuritatem, confusionem, varietatem, transpositionem, iuris Pontificij lectionem non modò fastidiant, verùm etiam nescio, quo materia inserta prætextu aspernentur. Et hoc meo iudicio non absq; magno studiorum, & profectus sui impedimento, multo scilicet aliud tam necessitate quàm utilitate iuris suadentibus. Cùm enim deficiente Ciuili lege, dispositio Canonum sit attendenda, à rationis paritate, similibus, disseparatis, contrarijs, & alijs, iuxta vulgatam & approbatam Doctorum opinionem inde ducantur argumenta, multoq; planius, & ad vsum fori accommodatiùs, iudiciarius processus, aliq; ad processum requisita pertinentia, Pontificio iure, quàm civili tradantur, omnes Practicæ obseruationes, & traditiones, quæ his temporibus ad prouehendum conatum adolescentum, animum ad Praxin applicatiuum, à viris doctissimis, & in causis forensibus versatis, in publico emittuntur, textibus ex iure Pontificio potissimum depromptis declarantur, fieri non potest: vt fonte fideliter nõ degustato, vnde declaratio petenda: neglecto hoc Ciceronis lib. 2. de Inuent. in studijs: si varietas rerũ non aequè præstantium

EPISTOLA

stantium sese offerat, eligendum esse, quod commodissimum, aliquid preparati iudicij, ad agendas causas forenses afferant, solidamq; iuris cognitionem, qua ipsis praxi exercenda multum prodesse posset, opera non recte collocata consequantur. Cum igitur (Illustrissime Princeps, Patresq; Reuerendi) utilitatem necessitatemq; legalis studij lectionem Canonum suadere intellexissem, plus satis perlegendis, examinandisq; Canonibus operam nauauim, quamlibet materiam iuris Pontificij voluminibus hinc inde dispersam sigillatim sub Titulis Decretaliu, in certos locos memoria confirmanda gratia digerere elaborauim. Et licet cum ijs qui desperatione debilitati, experiri id volunt, quod se assequi posse diffidunt, amplitudo difficultasq; rei crebrius me ab incepto retraherent, tamen spes compensandi cum laboribus eam quam ex discendo capturus essem utilitatem, in continuatione assidua propositi studij me continuit. Quem huic Operi conficiundo impensum laborem, cum non tantum mihi in materijs difficultate obscuris, & quotidiana praxi vsitatis intelligendis, memoriaq; figendis proficere, verum etiam iudicio celeberrimoru, iurisq; peritia praestantissimorum virorum, studiosae iuuentuti vtilem fore comperissem, illudq; Analyticum opus, vt praelis commissum iuuentuti comunicaretur, amice admonitus essem: quamuis multos celebres viros, qui hac doctius, magisq; polite, quam a me congesta sint, tradere posse non ignorem, eorum tamen consilio et hortationi morem gerere volui. Non enim in poetis Homero soli locus est, aut Archilochus, aut Sophocli, aut Pindaro. Nec verò Aristotelem in philosophia deterruit a scribendo amplitudo Platonis, nec ipse Aristoteles

N V N C V P A T O R I A .

stoteles (vt ait Cic.) admirabili quadam scientia ceterorum studia restinxit : nec opifices quidem se artibus suis remouerunt, qui aut Ia-lysi non potuerunt, aut Coæ Veneris pulchritudinem imitari, &c. Non igitur hac opinio me deterrere, sed sufficere debuit præstantissimorum virorum authoritas, quorum consilio persuasus, & vestra humanitate ac clementia, qua omnes complectimini, fretus, ea quæ iure Pontificio confuse tradita sunt, distinctis locis, & succinctè comprehensa, iuuenilis conatus adiuuandi causa typis dare, eternitatiq; vestra Ill. C. & R. P. consecrare non erubui. Et ad hoc me non leues cause impulerunt. Cum enim vestra Ill. C. & R. P. præeminenti dignitatis potestate, cui Deus Opt. Max. administrationem iustitiæ, ob conseruationem societatis humane, commisit, præfulgeant, habitaq; discretionem officiorum, cuius dignitati destinatorum iurisdictiones competentes exerceant, & certam harmoniam corporis, apta compositione membrorum vniti, referant. cuius Tu, Illustrissime Princeps, caput diuinitus constitutum, vos autem membra, in gubernandis regendisq; fidei & sinceritati vestra conceditis subditis, non tantum imperando, sed etiã parendo (nã ad gubernationem totius corporis, nec manus capiti, vbi præsidet ratio, resistere debet) cum imperio, authoritate, & obediētia officia mutua vobismetipsis præstatis, nemini cōuenientiùs quàm vestra Ill. C. et R. P. hæc mea primitia offerri debuerūt. Primum quidē, quia hæc analytica tractatio totius huius corporis, cuius partes instar corporis humani cum quodã quasi lepore (vt dixi) cōsentiant, declarationē, descriptionēq; planè methodicã cōplectitur, enarrandisq; et declarandis dignitatibus, officijs, potestati-

EPISTOLA NVNCVPATORIA.

tibus, iuribusq; vestris consumitur. Deinde cum hac sint
 praestantissima, operae pretium fuit, ut ad sui tuitionem
 hac editio proprios dignosq; nanciscatur patronos, non
 tantum nobilitate claros, auctoritate graues, & pietate
 religiosos, verum etiam praepollenti dignitate praeminen-
 tes. Accedit cum patria omnium nostrum communis sit
 parens, cui nos primum natura conciliat, & ut Plato ad
 Archytam scribit: praecipua vita nostrae pars exigua no-
 bis relicta debetur, ego ut quandam significationem amo-
 ris erga patriam, nec non grati & propensissimi animi
 & obseruantiae, ad qua me, ut filium patriae vestrae Ill. C.
 & R. P. qui eius gubernacula prouidentia quadam diui-
 na tenetis, obstrictum fateor, testarer, non immerito omni-
 bus alijs, in dedicatione huius operis à me praeferrì debu-
 istis. Quamobrem humiliter & officiosè rogo, ut hanc
 meam opellam, voluntatemq; gratificandi studiosè iu-
 uentuti boni aequiq; consulatis, meq; sub clientela vestra
 benignè et clementer esse patiamini. Quod si sensero, vbe-
 res fructus adhibita diligentia me percepisse iudicabo,
 vestraq; Ill. C. & R. P. beneuolentia & liberalitate inci-
 tatus, multò alacrius quantum sat erit, debita obseruan-
 tia breui plura dabo Quos Deus Opt. Max. incolumes
 florentesq; quam diutissimè esse velit, precor, Moguntiae
 Calend. Februarj, Anno salutis M. D. LXXIX.

Vestra Ill. C. & R. P.

subiectissimus & obseruantissimus

Daniel Venatorius D.